

חדלות פרעון בעידן הקורונה "עשה זאת בעצמך"

עו"ד גיל אורן

תכלית החברה בחברה סולבנטית

- ככלל תכלית החברה לפעול משיקולים עסקיים להשאת רווחיה
- נושאי המשרה בחברה שאמונים על מימוש תכלית החברה כפופים לשני חובות מרכזיים

חובת
זהירות

חובת
אמונים

חובת זהירות – לפעול כפי שדירקטור סביר
היה פועל

הדין מקנה לחובה זו הגנה תהליכית בדמות –
"כלל שיקול הדעת העסקי" – בית משפט לא
יתערב בהחלטה שהתקבלה על בסיס כל
המידע הנדרש (החלטה מיודעת), בתום לב
וללא ניגודי עניינים.

חובת אמונים – לפעול לטובת החברה ולא
לטובת אינטרסים אישיים או מניעים זרים.

חובות נושאי משרה במהלך עסקים רגיל

השינוי במעבר לחדלות פרעון

- עם כניסה לחדלות פרעון משתנה המיקוד
- אל השאת רווחי החברה מצטרפת השאיפה לצמצום היקף חדלות הפרעון

מהי חדלות
פירעון?

- המבחן התזרימי – יכולת לעמוד בהתחייבות קיימות וצפויות

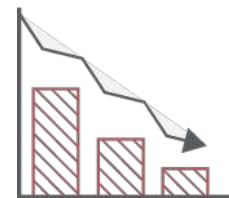
- המבחן המאזני – עודף נכסים על התחייבויות

להביא ככל האפשר
לשיקומו הכלכלי של
החייב;

להשיא את שיעור החוב
שייפרע לנושים;

תכלית חוק
חדלות פרעון

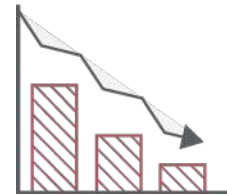
סעיף 288 לחוק חדלות פרעון:

מחייב את נושאי המשרה (כולל המנכ"ל)
לנקוט אמצעים סבירים לצמצם את היקף
חדלות פרעון

אין זכות לפטור ושיפוי – רק ביטוח

ראוי לציין כי השיקום הכלכלי של החברה
לא מוזכר כחלק מחובת נושאי המשרה –
אבל ניתן ללמוד זאת מהצורך להתייעץ
עם "מומחה לשיקום חברות"

חובות נושאי משרה במצב של חדלות פרעון

חובות נושאי משרה במצב של חדלות פירעון (המשך)

החוק מציע לנושאי המשרה הגנת תהליכית (בדומה לכלל שיקול הדעת העסקי שמהווה נמל מבטחים וכוללת אחד או יותר מהאמצעים הבאים:

התייעצות עם
מומחה לשיקום
חברות

מו"מ להסדר
עם נושים

פתיחת הליכי
חדלות פרעון
(last resort)

חוק חדלות פרעון רואה במצב של חדלות פרעון תהליך מתמשך שניתן לנהל אותו.

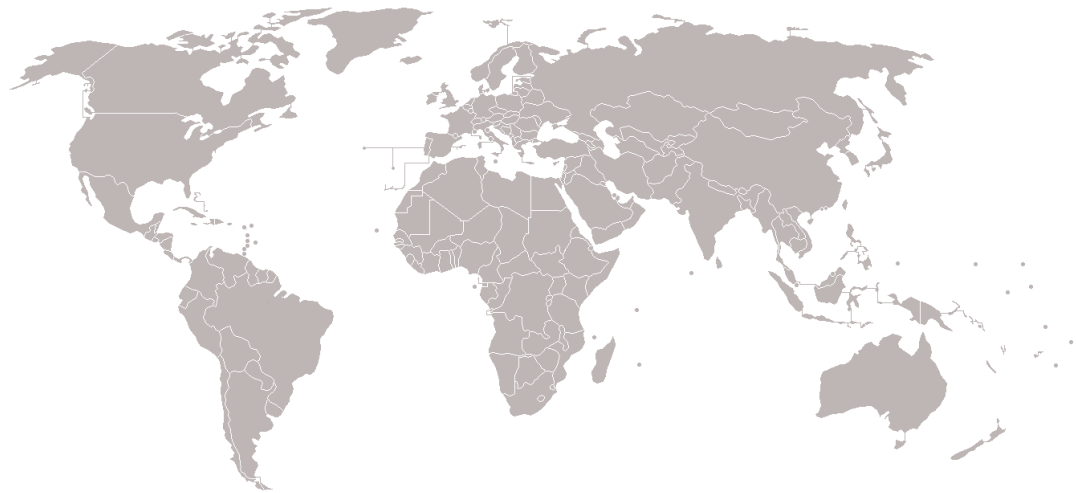
חדלות פרעון של עסק היא בעיה "פרטית" ולא בעיה משקית.

בקורונה:

- חדלות הפרעון מתרחשת באופן מיידי ופוגעת גם בעסקים "בריאים"
- קיים אינטרס משקי שעסקים "בריאים" יחזרו לפעילות.
- המתח שקיים בין אינטרס שיקום החייב לצמצום היקף חדלות הפרעון מתחדד.

חדלות פרעון וקורונה

פעולות שננקטו ברחבי העולם ובארץ

סיוע כלכלי ממשלתי

הקלות רגולטוריות זמניות

סוגי ההקלות הרגולטריות אפשריות

רציפות ניהולית

בהליכי חדלות פרעון – קרי מינוי הנהלה כנאמן להליך ולא בעל תפקיד חיצוני [קיימת הנחת "העדר אשמה" של ההנהלה]

דחיית תשלומי חובות

פריסת חובות

התר לנטילת התחייבויות חדשות

במהלך עסקים רגיל כדי לשמר את קיומו של העסק.

הקפאת הליכים אוטומטית

לתקופת ביניים שבה לא ניתן לפתוח בהליכים משפטיים או לממש ביטחונות

דחיית המועד בו חלה

חובה לפנות לבית משפט לפתיחת הליכי חדלות פרעון.

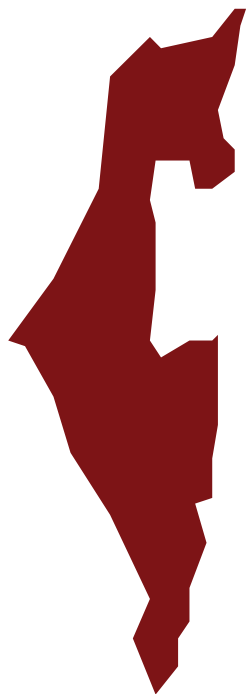
השעיית חובות נושאי משרה

בחדלות פרעון – המטרה למנוע התנהלות בזהירות יתר.

בארץ

- קיימות יוזמות לשינויים אך למעט דחיות מועדים מסוימות טרם גובש מיתווה מקיף.
- בטרם "נעצור את הנשימה" עד שינוי החוק – האם קיימים כלים בחוק להתמודד עם המצב?

אפשר להגיע ברמה של התאגיד הבודד לחלק
לא מבוטל מהתוצאות ששינויי הרגולציה מיועדים
להשיג, גם באמצעים הקיימים היום בחוק.

שימוש בהגנת נמל המבטחים ככלי להצלת
החברה

"עשה זאת
בעצמך"

ליווי של מומחה לשיקום חברות

✓ דרוש **מומחה עצמאי ובלתי תלוי** – יש לו את היתרון של מי שאינו שבוי בפעולות של עצמו.

✓ ממומחה נדרשים **כישורים שונים** **ורלבנטיים** לאופי החברה שבמשבר (חברה תפעולית לעומת חברת אחזקות).

✓ יש להקפיד על **גיבוי מתועד** של עצות המומחה לתכנית הפעולה של החברה

דיאלוג עם נושים

שקיפות בדיאלוג
עם הנושים §
שמירת אמון

הסדרי פריסה
וולונטריים

חתירה להסדר
פורמלי או הסדר
די פקטו

הסדר נושים

הסדר ללא פיקוח בית משפט

- שימור שליטה
- העדר פומביות

הסדר בפיקוח בית משפט

- הליך קולקטיבי שמקנה יכולת התמודדות עם נושים סרבנים / ריבוי נושים
- החלטה בענין וול סטריט ג' כב' הש' אורנשטיין
- אפשרות בקשת סעדים זמניים לטובת ההסדר באישור בית משפט ??? כנראה רק בנסיבות חריגות.
- אבחנה בין חברת אחזקות לחברה תפעולית

ביטוח

יש לוודא קיומה של פוליסה מתאימה כולל אופציית
ראן אוף

"עשה זאת
בעצמך"
(המשך)

פעולות נוספות

נמל המבטחים אינו שולל את הפעולות
הבסיסיות המתחייבות ממצב של חדלות
פרעון וכוללת שורה של בקרות פיננסיות
ופעולות התייעלות. כמו כן החברה
מחוייבת להימנע מהעדפת נושים
והברחת נכסים.

לסיכום

- קיום תהליך מתועד ומבוקר על ידי מומחה
- דיאלוג פתוח עם הנושים
- הסדרים וולונטרים עם או בלי פיקוח בית משפט
- בלית ברירה - פתיחת הליכי חדלות פרעון

צ'ק ליסט

בדיקת תזרים דו"ח רווח והפסד ומאזן

- האם החברה מסוגלת לפרוע את התחייבויותיה בהגיע מועד קיומן?
- האם בכל רגע נתון יש בחברה מספיק כסף לתשלומים השוטפים?
- לתשלומים נדרשים לטווח הזמן הקרוב?

מיפוי וניתוח התחייבויות ונושים

- קצב נטילת התחייבויות חדשות במהלך עסקים רגיל/שריפת מזומנים
- ניתוח עלויות קבועות ומשתנות
- חלוקה לקבוצות נושים

בחינת אסטרטגיית יציאה

- ניתוח מגמות חשובות, סיכונים, וחשיפות מהותיים ואופן ההתמודדות
- צפי לתקבולים עתידיים/מו"מ מתנהל להשקעה/מכירה
- יכולת הנזלת הנכסים/גיוס מימון נוסף/מיחזור קיים

בחינה ושיפור התנהלות הדירקטוריון

- בחינת מדיניות חלוקה
- קבלת החלטות מיודעת ומקצועית
- תיעוד מלא
- בהמלצת הרשות – פירוט בדו"ח הכספי עצמו של עיקרי ההנחות/שיקול דעת שהופעל/ תרחישים שנבחנו
- ביטוח

צ'ק ליסט - המשך

התנהלות יומיומית:

- בדיקת תחזיות שבועיות/דו-שבועיות
- שיפור פעולות גבייה וקיצור אשראי לקוחות
- צמצום עלויות בלתי מחוייבות שלא ישפיעו על ליבת העסק
- הפרת הסכמים פוטנציאלית/מחלוקות עם נושים
- מגבלות על נטילת התחייבויות חדשות
- פריסה של חוב קיים אינה מהווה נטילה של התחייבות חדשה
- להימנע ממתן בטוחות חדשות שלא כנגד בתמורה הולמת
- הימנעות מהעדפת נושים
- ביצוע תשלומים לנושים במהלך עסקים רגיל בלבד ולא להקדים
- לצד ניסיונות דחייה/פריסה - ביצוע תשלומים הכרחיים וחיוניים לשמירת העסק
- תשומת לב יתירה לעסקאות שאינן במהלך עסקים רגיל
- להימנע מביצוע עסקאות למכירת נכסים שלא כנגד תמורה הולמת
- בחינה קפדנית של עסקאות עם צדדים קשורים

התנהלות בתקופת משבר:

- טיפול בסוגיות המחייבות גילוי לפי עמדת סגל רשות ני"ע מ-11.5.2020 בנושא גילוי על השלכות משבר הקורונה.
- השפעת המשבר על הכנסות/ עלויות/ רווחיות/ ביקושים/ כוח אדם/לקוחות ופרויקטים מהותיים/שרשרת ייצור והפצה
- תמיכה ממשלתית/ביטוח

תודה רבה!

gil@arnon.co.il

03 608 7851

יגאל ארנון ושות'
עורכי דין